

Sygn. akt I C 1298/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 23 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Piotr Jarmundowicz

Protokolant: Piotr Wojnarowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 maja 2013 r. we W.

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W.

przeciwko A. J. i S. J.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony pozwanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W. na rzecz pozwanych A. J. i S. J. 4.444,07 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W. wystąpiła z żądaniem uznania za bezskuteczną umowy sprzedaży nieruchomości zawartej przez dłużników W. i D. J. z pozwanymi S. i A. J..

Uzasadniając żądanie strona powodowa wskazała, że nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22.10.2002 r., sygn. akt Nc 408/02 Sąd Okręgowy we Wrocławiu XI Wydział Cywilny zasądził od W. J. na rzecz J. P. kwotę 175.392.90 zł wraz z kosztami postępowania o odsetkami ustawowymi. W dniu 23.04.2003 r. nakaz ten zaopatrzony został w klauzulę wykonalności. W oparciu o w/w tytuł wykonawczy Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Oleśnicy T. S. prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt K 1121/03. Postępowanie to okazało się bezskuteczne.

W dniu 12.05.2010 r. J. P. dokonał przelewu wierzytelności wynikającej z w/w tytułu wykonawczego na rzecz spółki: (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.. Postanowieniem z dnia 30.03.2011 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny nadał nakazowi zapłaty z dnia 22.10.2002 r. klauzulę wykonalności także przeciwko małżonce dłużnika - D. J. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową D. i W. małżonków J.. Umową przelewu wierzytelności z dnia 14.05.2011 r. spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. przelewała na powoda - (...) SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA z siedzibą we W. wierzytelność wynikającą z nakazu zapłaty z dnia 22.10.2002 r., sygn. akt XI Nc 408/02 opatrzonego klauzulą wykonalności także przeciwko małżonce dłużnika D. J. mocą postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu, sygn. akt I Co 188/10.

W dniu 10.06.2008 r. dłużnicy D. i W. małżonkowie J., mocą aktu notarialnego rep. A nr (...) dokonali sprzedaży znajdującej się w ich majątku wspólnym nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości B., gmina D., dla której

Sąd Rejonowy w Oleśnicy Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Kupującym byli pozwani - S. J.(brat W. J.) oraz jego małżonka A. J..

Z otrzymanych środków (o ile sprzedaż nie była pozorna) dłużnicy nie wpłacili na rzecz wierzyciela żadnej kwoty.

Strona powodowa wskazała, że w związku z powyższym czynność prawna dokonana została z pokrzywdzeniem wierzyciela. Zgodnie z art. 527 § 3 k.c. jako że sprzedaż nastąpiła na rzecz brata dłużnika W. J.S.J.oraz jego małżonki - A. J.(tj. na rzecz osób pozostający w bliskich stosunkach z dłużnikami), zachodzi domniemanie, że pozwani wiedzieli, że dłużnicy - W.i D.małżonkowie J.działali ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela.

Strona powodowa podkreśliła, że uprawnienie do żądania umowy sprzedaży zawartej w dniu 10.06.2008 r. za bezskuteczną uzyskał na zasadzie art. 509 § 2 k.c., zgodnie z którym „wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa”, a wśród nich prawo do żądania uznania umowy za bezskuteczną na podstawie art. 527 i n. KC. Powyższe uzasadnia legitymację czynną powoda.

W odpowiedzi na pozew (k. 56) pozwani A. J. i S. J. wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz o zwrot kosztów postępowania. Uzasadniając swoje stanowisko pozwani zarzucili brak legitymacji czynnej po stronie powodowej. Wskazali, iż legitymację czynną do występowania z powództwem z tytułu skargi pauliańskiej ma pokrzywdzony wierzyciel. Z pozwem, jako strona powodowa, wystąpiła firma windykacyjna, która zakupiła wierzytelność zdefiniowaną w nakazie zapłaty z dnia 22.10.2002 r.. wystawionym dla J. P. jako wierzyciela (powoda). J. P. wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym i postępowanie egzekucyjne zostało umorzenie, postanowienie o umorzeniu zostało wydane na rzecz J. P.. Zatem to ewentualnie J. P. jest wierzycielem, który poniósł szkodę w wyniku sprzedaży spornej nieruchomości a nie strona powodowa - firma windykacyjna. Firma windykacyjna mogła jedynie ponieść szkodę w wyniku nabycia wierzytelności od J. P. na co pozwani , ani sam dłużnik nie mieli wpływu. Nie mieli oni również wpływu, na fakt iż sporna wierzytelność została przez stronę powodową zakupiona od innej firmy windykacyjnej a nie bezpośrednio od J. P..

W związku z powyższym brak jest zasadności do uznania, że strona powodowa jako wierzyciel pokrzywdzony w wyniku dokonanej przez dłużnika czynności prawnej jest legitymowana do występowania z żądaniem wobec pozwanych.

Ponadto okazana przez stronę powodową kserokopia umowy cesji wierzytelności z dnia 14.05.2011 r. zawiera adnotację notariusza o poświadczeniu podpisów w dniu 14.07.2011 r. zamiast w dniu 14.05.2011 r.. Zatem pod wątpliwość należy poddać samą treść umowy skoro notariusz potwierdził fakt jej podpisania w innym dniu niż data wskazana na wstępie umowy.

Pozwani wskazali, iż bezspornym jest, że nieruchomość położona w B., gmina D. została sprzedana przez małżonków W. i D. J. na rzecz małżonków S. i A. J.. Jednakże artykuł 527 Kodeksu Cywilnego przewiduje przesłanki niezbędne do uznania czynności za bezskuteczną, które muszą być spełnione:

1. czynność prawna dokonana przez dłużnika musi być dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli,
2. osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową,
3. dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli,
4. osoba trzecia wiedziała, że dłużnik działa z pokrzywdzeniem wierzycieli lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się o tym dowiedzieć,
5. dłużnik wskutek tej czynności stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem tej czynności. Żadna z przesłanek w niniejszej sprawie nie została spełniona. A co więcej nawet jeśli uznać, że niektóre zostały spełnione, to brak którejkolwiek z pozostałych dyskwalifikuje uznanie dokonanej czynności za bezskuteczną.

Pozwani podkreślili, że nie zakupili spornej nieruchomości bezpośrednio z inicjatywy dłużnika, lecz w toku postępowania egzekucyjnego od Komornika Sądu Rejonowego w Oleśnicy - T. S. prowadzonego z wniosku wierzyciela T. J. - sygn. akt I Km 757/02 i I Kms426/06, za zezwoleniem Komornika oraz po spełnieniu warunku spłaty zadłużenia wynikającego z prowadzonych postępowań egzekucyjnych przez w/w komornika (§ 6 umowy sprzedaży) a także pozwani zobowiązali się do spłaty wierzytelności dłużnika zabezpieczonych hipotekami wpisanymi do księgi wieczystej (§11 umowy sprzedaży). Zatem nie została spełniona podstawowa przesłanka niezbędna do uznania czynności sprzedaży przedmiotowej nieruchomości za bezskuteczną - dłużnik nie działał z zamiarem ucieczki z majątkiem przed wierzycielami i zaspokojeniem ich roszczeń. Dłużnik sprzedał nieruchomość w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego, za zezwoleniem Komornika, po spełnieniu przez pozwanych jako nabywcę nieruchomości warunku spłaty wierzytelności dochodzonych przez Komornika. Dodatkowo pozwani jako nabywcy byli zobowiązani do spłaty pozostałych wierzytelności zabezpieczonych hipotekami wpisanymi do Księgi Wieczystej przedmiotowej nieruchomości, co zostało dokonane.

Dalej pozwani wskazali, iż nie można uznać, że dłużnik sprzedając przedmiotową nieruchomość działał z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli oraz w wyniku sprzedaży stał się niewypłacalny lub w większym stopniu niż przed wspomnianą sprzedażą. Wręcz przeciwnie. Sprzedaż nieruchomości pozwoliła na spłatę zadłużenia i w jej wyniku zostali zaspokojeni wierzyciele dłużnika, a dłużnik stał się w większym stopniu wypłacalny niż przed sprzedażą. Sprzedaż nieruchomości skutkowałą bezpośrednią spłatą wierzytelności wobec wierzycieli dłużnika uczestniczących w toku postępowania egzekucyjnego oraz wierzycieli, którzy mieli wpisaną hipotekę w księdze wieczystej nieruchomości. Cała cena sprzedaży została przekazana jeszcze przed podpisaniem aktu notarialnego na rachunek bankowy Komornika. W wyniku sprzedaży nieruchomości zostali zaspokojeni wierzyciele dłużnika z postępowania egzekucyjnego na kwotę 260.000 zł. oraz wierzyciele hipoteczni— tj. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na łączną kwotę 23.802,81 zł., Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego we W. (drugi poza komornikiem sądowym organ egzekucyjny) prowadzący egzekucję wierzytelności KRUS na łączną kwotę 13.035,00 zł. i Gmina D. na kwotę 2.894,50 zł. Łączna kwota pozyskana przez dłużnika w wyniku przedmiotowej sprzedaży na poczet spłaty wierzycieli i im przekazana to 299.732,31 zł. W związku z powyższym bezpodstawne są twierdzenia powoda o działaniu przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli lub że dłużnik w wyniku sprzedaży nieruchomości stał się niewypłacalny albo stał się w większym stopniu niż przed sprzedażą. Dopiero sprzedaż nieruchomości pozwoliła na zaspokojenie wierzycieli.

Pozwani oświadczyli, iż kupując przedmiotową nieruchomość nie uzyskali korzyści finansowej. Nie wiedzieli że dłużnik sprzedając nieruchomość w toku postępowania egzekucyjnego mógłby działać z pokrzywdzeniem wierzycieli, a nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogli się o tym dowiedzieć. Pozwani nie uzyskali korzyści finansowej albowiem nie tylko musieli uiścić cenę zakupu nieruchomości, ale również poza ceną zakupu zaspokoili wierzycieli hipotecznych. Kupując nieruchomość w toku postępowania egzekucyjnego cenę zakupu przekazali Komornikowi na poczet prowadzonych przez Komornika postępowań egzekucyjnych w celu zaspokojenia wierzycieli oraz spłacili zobowiązania wynikające z hipotek ujawnionych w księgach wieczystych. Tym samym dokonali należytej staranności spłacając wszystkich wierzycieli co do których posiadali informację. Pozwani nie wiedzieli, iż strona powodowa dysponuje wierzytelnością wobec dłużnika. Otrzymali informację o istniejących zadłużeniach dłużnika od Komornika, sprawdzili ujawnione wpisy w księgach wieczystych i dokonali spłaty wszystkich wierzytelności co do których posiadali wiedzę. Wskazali także, iż w domu posadowionym na nieruchomości zamieszkuje do chwili obecnej dłużnik z rodziną (żoną i dzieckiem 13-letnim oraz synem i jego rodziną), schorowani ponad 80 - letni rodzice dłużnika i pozwanych oraz siostra pozwanego - S. J. z niepełnosprawnym - całkowicie upośledzonym 38-letnim dzieckiem. Na rzecz rodziców jest ustanowiona dożywotnia, nieodpłatna służebność mieszkania. Zakup przez pozwanych przedmiotowej nieruchomości miał na celu nie tylko możliwość spłaty zadłużenia przez dłużnika, lecz również zabezpieczenie miejsca zamieszkania rodziny dłużnika i pozwanych a zwłaszcza rodziców.

Pozwani podkreślili, iż zakup nieruchomości nie był czynnością fikcyjną. Pozwani wykorzystują część nieruchomości do własnych celów a po zakupie nieruchomości od dłużnika zainwestowali w niego znaczne środki finansowe. Zatem

nie można uznać, iż sprzedaż nieruchomości była sprzedażą pozorną mającą na celu wyprowadzenie nieruchomości z majątku dłużnika w celu pokrzywdzenia wierzycieli.

Pozwani zarzucili dalej, iż strona powodowa nie wykazała, że wierzyciel poniósł szkodę w wyniku dokonanej sprzedaży nieruchomości objętej niniejszym postępowaniem. Sam fakt wydania nakazu zapłaty oraz umorzenia postępowania egzekucyjnego nie świadczy o tym jakoby przedmiotowa sprzedaż miała wpływ na umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku J. P.. Strona powodowa nie wykazała jakoby przeprowadzała jakiegokolwiek czynności poza skierowaniem sprawy do komornika, a nawet w toku samego postępowania egzekucyjnego, w celu odzyskania wierzytelności zasądzonych nakazem zapłaty. Sam fakt sprzedaży wierzytelności firmie windykacyjnej nie jest wykazaniem, że wierzyciel dokonywał czynności zmierzających do wyegzekwowania należności, które okazały się bezskuteczne. Postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku J. P. zostało umorzone postanowieniem z dnia 31.03.2008 zatem przed datą sprzedaży przedmiotowej nieruchomości tj. 10.06.2008 r.. Zatem sprzedaż nie miała wpływu na umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Pismem procesowym z dnia 28 grudnia 2011 r. (k. 109) strona powodowa podtrzymała wszelkie twierdzenia i wnioski zawarte w pozwie oraz zaprzeczyła wszelkim twierdzeniom i wnioskom pozwanych zawartym w odpowiedzi na pozew za wyjątkiem tych, które wyraźnie przyznała.

Strona powodowa wskazała, że bezzasadne są twierdzenia pozwanych, jakoby nie przysługiwała jej legitymacja czynna do wystąpienia z powództwem ze skargi paulińskiej.

Strona powodowa podniosła, że kodeks cywilny nie stawia szczególnych wymagań stronie, która może być legitymowana czynnie w procesie z przepisu art. 527 kc. Jej podstawowym obowiązkiem jest udowodnienie wszystkich przesłanek, na które się powołuje. Uprawnionym, zgodnie z doktryną i orzecznictwem Sądu Najwyższego do zaskarżania, jest każdy wierzyciel, bez względu na tytuł jego wierzytelności. Dopiero bowiem Sąd w postępowaniu może stwierdzić, czy tytuł wierzyciela dostatecznie usprawiedliwia jego należność. Wierzytelność ta nie musi być również ani wymagalna, ani wykonalna. Wystarczy, że jest dokładnie określona. Zgodnie bowiem z orzeczeniem Sądu Najwyższego z 13.02.1970 r. ochrony wierzycielowi można udzielić wtedy, gdy wierzytelność jest realna i skonkretyzowana, natomiast nie może być jedynie hipotetyczna (sygn. akt III CRN 546/69). Nadto kodeks cywilny przyjął zasadę, że zaskarżanie czynności w trybie przepisu art. 527 kc jest dopuszczalne bez względu na czas powstania wierzytelności. Ustawodawca stoi bowiem na stanowisku, że czynność dłużnika skierowana jest na naruszenie interesów ogółu wierzycieli, a nie tylko istniejących w chwili dokonania czynności. Szkoda bowiem następuje przez niemożność zaspokojenia, a prawo do zaspokojenia mają zarówno wierzyciele uprzedni, jak i późniejsi. Nadto skoro mamy do czynienia z dochodzeniem praw majątkowych, z zasad ogólnych prawa cywilnego wynika, że legitymacja czynna może przysługiwać również następcom prawnym, w szczególności więc powodowi jako nabywcy praw w drodze umowy cesji. Strona powodowa wskazała na brzmienie przepisu art. 509 § 2 kc, zgodnie z którym wraz z nabywaną w drodze umowy cesji wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w tym prawo do dochodzenia jej w drodze postępowania sądowego i egzekucyjnego. Podkreśliła także, że zarzut poświadczenia podpisów pod umową cesji zawartą pomiędzy (...) Sp. z o.o.z (...) Sp. z o.o.Sp. k. przed notariuszem dopiero w dniu 14.07.2011 r. nie ma istotnego znaczenia dla sprawy - dla skutecznego nabycia wierzytelności obejmującej tytuł wykonawczy nie jest konieczne zachowanie formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Forma taka konieczna jest dla uzyskania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego, a nadto poświadczenie podpisów przed notariuszem nie obejmuje treści zawartej w dokumencie, a stwierdza jedynie własnoręczność podpisu osoby składającej.

Dalej strona powodowa wskazała, że niezrozumiałe pozostają twierdzenia pozwanych odnośnie nabycia spornej nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego od Komornika Sądowego przy Sadzie Rejonowym w Oleśnicy - T. S.w sprawie o sygn. akt I KM 757/02 i I KMs 426/06. za zezwoleniem komornika oraz po spełnieniu warunku spłaty zadłużenia wynikającego z prowadzonych postępowań egzekucyjnych przez w/w komornika. W pierwszej kolejności strona powodowa zauważyła, że nieruchomość została nabyta od dłużnika i jego małżonki, a nie od komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne. W swej treści umowa sprzedaży nieruchomości objęta aktem

notarialnym rep. A nr (...)z dnia 10.06.2008 r. nie zawiera oświadczenia, jakoby sprzedaż była dokonywana za zgodą komornika, a pozwani nie przedłożyli również dokumentu pochodzącego od komornika, który twierdzenie takie by potwierdzał. Mając więc na uwadze brzmienie przepisu art. 6 kc, należy uznać, zdaniem strony powodowej, twierdzenia pozwanych w tym zakresie za nieudowodnione. Powyższe twierdzenia pozostają również, zdaniem strony powodowej, w sprzeczności ze stanem prawnym sprawy, albowiem postępowanie egzekucyjne w sprawach o sygn. akt I KM 757/02 oraz I KMs 426/06 było prowadzone w stosunku do nieruchomości dłużników, W.i D. J.. W sprawach tych wyznaczony został drugi termin licytacji nieruchomości na dzień 28.03.2008 r., a spłata dokonana przez pozwanych nastąpiła w dniach 11.06.2008 r. w kwocie 89.301,28 zł oraz 12.06.2008 r. w kwocie 170.207,72 zł. Następnie zaś zostało wydane postanowienie przez Komornika Sądowego T. S.w sprawie I KM 757/02, w którym wskazał, że umarza postępowanie wskutek uiszczenia przez dłużnika na rzecz wierzyciela należności wraz z kosztami przed zamknięciem przetargu, wobec czego na podstawie przepisu art. 981 kpc postępowanie umarza. Strona powodowa podkreśliła, że w sprawie nie doszło do zbycia nieruchomości w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości, zgodnie z którymi w przypadku pierwszej licytacji po ustaniu postąpień, komornik zamyka przetarg i wymienia licytanta, który zaoferował najwyższą cenę (art. 980 kpc), co jak wynika z posiadanych przez powoda dokumentów nie miało miejsca, a w przypadku braku licytantów, gdy przedmiotem licytacji jest nieruchomość rolna, współwłaścicielowi przysługuje prawo przejęcia nieruchomości na podstawie zgłoszonego wniosku (art. 982 kpc), co również nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Również w przypadku ewentualnej bezskutecznej drugiej licytacji nieruchomości (art. 984 kpc), prawo przejęcia nieruchomości przysługiwało tylko określonym podmiotom (wierzyciel egzekwujący, hipoteczny bądź współwłaściciel) oraz po spełnieniu warunków określonych w przepisach art. 989 i następnym kpc, co również nie miało w sprawie miejsca. Wobec powyższego dokonana spłata na konto Komornika Sądowego T. S.do sprawy I KM 757/02 miała charakter spłaty zobowiązania pieniężnego za dłużnika, dopuszczalnej na zasadzie przepisu art. 356 § 2 kc, co nota bene wynika z treści dołączonego do odpowiedzi na pozew wyciągu z rachunku bankowego, gdzie jako tytuł przelewu wskazano: „KM 757/02 za W. J.». Z uwagi natomiast na bliskość dat umorzenia postępowania egzekucyjnego wobec J. P.(31.03.2008 r.), o którym to postępowaniu egzekucyjnym dłużnicy musieli wiedzieć, oraz dat spłaty należności przez pozwanych, należy wnioskować, że dłużnicy powinni byli mieć świadomość, że dokonana spłata w postaci uiszczenia ceny sprzedaży spornej nieruchomości na rzecz komornika spowoduje zaspokojenie jedynie wierzycieli aktualnie egzekwujących, ale nie wszystkich posiadających wierzytelności względem dłużników. Strona powodowa wskazała, że zgodnie z orzecznictwem, do przyjęcia świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli, o którą chodzi w przepisie art. 527 § 1 kc, wystarczy, by dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Rzeczą obojętną przy tym jest, do którego z wierzycieli się ona odnosiła (Sąd Apelacyjny w Gdańsku, I ZCr 1014/94). Z uwagi zaś, że świadomość jest stanem wewnętrznym każdej osoby i możemy się o niej dowiedzieć w sposób bezpośredni, gdy dana osoba sama nam przekaże swoje wrażenia lub też w sposób pośredni - poprzez jej zachowanie, ustawodawca nie wymaga od wierzyciela w tym zakresie szczególnej formy dowodów. W grę wchodzi raczej pewien określony zestaw faktów i dowodów, który w sposób również pośredni, ale logiczny może wskazywać, że przesłanki zapisów kodeksowych zostały spełnione. W niniejszej sprawie przedstawiony ciąg zdarzeń wskazuje bez wątpienia na wiedzę dłużników o istnieniu wierzytelności J. P., a tym samym świadomość, że spłata jedynie wierzycieli aktualnie prowadzących postępowania egzekucyjne wobec dłużników powoduje wybiórczą spłatę zobowiązań i pokrzywdzenie pozostałych wierzycieli, poprzez bezpodstawne uprzywilejowanie wierzycieli aktualnie prowadzących postępowania egzekucyjne przeciwko dłużnikom. Co więcej, analizując przebieg zdarzeń w niniejszej sprawie oraz biorąc pod uwagę twierdzenia pozwanych w kontekście dołączonych do odpowiedzi na pozew dokumentów, można wysnuć hipotezę, że podjęte działania miały na celu uniemożliwienie poczytania dokonanej czynności jako dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela.

Strona powodowa zauważyła, że pozwani konsekwentnie twierdzą, że zbycie spornej nieruchomości nastąpiło w toku postępowania egzekucyjnego oraz, że spłata zobowiązań dłużników nastąpiła przed datą sprzedaży nieruchomości, co nie znajduje potwierdzenia w załączonych dokumentach. Można więc wnioskować, że działania dłużników oraz pozwanych nakierowane były na wykreowanie sytuacji, w której spłata zobowiązań następuje przed datą zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, tak aby wykluczyć ewentualne roszczenie niezaspokojonych wierzycieli na podstawie skargi paulińskiej. Z uwagi jednak na daty dokonanych wpłat (jak wynika z pisma komornika 11.06.2008 r. oraz 12.06.2008 r., podczas gdy pozwani przedłożyli jedynie potwierdzenie wpłaty z dnia 10.06.2008 r. na kwotę

170.207,72 zł) należy uznać, że umowa ta została zawarta w sposób oraz w warunkach uzasadniających uznanie jej za bezskuteczną w trybie przepisu art. 527 i następných kc.

Odnosnie twierdzeń pozwanych w zakresie braku wiedzy o wierzytelności powoda względem dłużników, należy przyznać, że na chwilę sprzedaży nieruchomości, wierzycielem był poprzednik prawny powoda, J. P. i staranne ustalenie przez pozwanych kręgu wierzycieli dłużników mogło spowodować spłatę wierzytelności J. P., co wykluczyłoby prowadzenie niniejszego postępowania.

Zgodnie z orzecznictwem, osoby bliskie, o których mowa w art. 527 § 3 kc musza udowodnić nie tylko brak po ich stronie świadomości, że dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzycieli, ale także zachowanie należytej staranności, by poznać rzeczywisty stan rzeczy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 1995 r., I ACr 967/95, Lex Polonica nr 324835).

Strona powodowa zakwestionowała zachowanie należytej staranności przez pozwanych, jako że z przedstawionych twierdzeń wynika, że ich działania ograniczyły się jedynie do sprawdzenia wpisów w księgach wieczystych w zakresie ustanowionych hipotek oraz wzmianek o toczących się postępowaniach egzekucyjnych oraz uzyskaniu od Komornika Sądowego T. S. informacji o toczących się postępowaniach egzekucyjnych. Należy w tym miejscu podkreślić, że działania takie należy uznać za niewystarczające dla ustalenia kręgu wierzycieli dłużników. Jeżeli bowiem pozwani ustalili krąg wierzycieli egzekwujących, należało również ustalić wierzycieli prowadzących również wcześniej umorzone postępowania egzekucyjne, w szczególności, że jak zostało to już wcześniej wskazane, postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela J. P. zostało umorzone na dwa miesiące (31.03.2008 r.) przed spłatami dokonanyimi przez pozwanych (11.06.2008 r. i 12.06.2008 r.) i było prowadzone przed tym samym komornikiem.

Ustosunkowując się do dalszej treści odpowiedzi na pozew, niezrozumiałe pozostawały dla strony powodowej twierdzenia pozwanych w zakresie osób zamieszkujących w spornej nieruchomości oraz zabezpieczenia miejsca zamieszkania rodziny dłużnika, pozwanych oraz ich rodziców, w szczególności, że za twierdzeniami tymi nie stoją żadne wnioski dla niniejszego postępowania. Odnosząc się z kolei do zarzutu pozwanych, że nie wykazano, że wystąpiła szkoda w wyniku dokonanej sprzedaży nieruchomości, strona powodowa wskazała, że skarga paulińska występuje jako samodzielna instytucja ochrony wierzycieli. Podstawową cechą tego środka zaskarżenia jest nie tylko negowanie treści i ważności czynności prawnej, a w następstwie tego istnienia stosunku prawnego, lecz zanegowanie skutków prawnych tej czynności w chwili, gdy wierzyciel nie może uzyskać zaspokojenia. Zasadą w polskim systemie prawnym jest, osobista odpowiedzialność dłużnika względem wierzyciela, przy możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela, który nie otrzymał od dłużnika należnego świadczenia z całego majątku dłużnika. Z tego względu dokonanie przez dłużnika, w określonych przez ustawę okolicznościach czynności prawnej wskutek, której stał się on niewypłacalny lub stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż uprzednio, godzi niewątpliwie w możliwość zaspokojenia wierzyciela z majątku dłużnika, możliwość przeprowadzenia egzekucji w celu zaspokojenia wierzytelności z określonych przedmiotów, które w następstwie tej czynności prawnej weszły w skład majątku osoby trzeciej. Skarga paulińska pozwała przeciwdziałać powyższym skutkom tej czynności, tym samym wzmacnia ochronę wierzytelności. Doktryna jak i orzecznictwo opowiedziały się za szeroką wykładnią „zubożenia dłużnika”, jako bezpośredniego skutku dokonania czynności prawnej, którego nie wyłącza sam odpłatny charakter czynności prawnej. Charakter odszkodowawczy wynikający ze skargi paulińskiej w głównej mierze związany jest bowiem z niemożliwością zaspokojenia się przez wierzyciela z majątku dłużnika. Z tego względu pokrzywdzenie powstaje również na skutek takiego stanu majątku dłużnika, który powoduje niemożności zaspokojenia, gdy nie gwarantuje go świadczenie wzajemne, względnie nastąpi utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela według obiektywnej oceny dokonanej na chwilę wystąpienia przez wierzyciela ze skargą paulińska. Z punktu widzenia wierzyciela pokrzywdzenie oznacza, że zawiódł się w nadziei na wykonanie zobowiązania, że oczekiwane skutki ekonomiczne w wyniku niełojalnego działania dłużnika nie zostaną osiągnięte, a prognozy do ich realizacji w przyszłości są po prostu złe. Dodać przy tym należy, iż warunkiem uznania czynności prawnej za bezskuteczną jest nie tyle sam stan niewypłacalności, pokrzywdzenie w ogólności, ale musi zachodzić związek przyczynowy między niewypłacalnością dłużnika (pokrzywdzeniem), a podjętą przez dłużnika czynnością prawną (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 lutego 2008 r., V ACa 1/2008, LexPolonica nr 2064596). W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że pokrzywdzenie wierzyciela nastąpiło w wyniku wyzbycia się przez

dłużników składnika majątkowego, który jako jedyny pozwalał na zaspokojenie wierzyciela, a tym samym zachodzi związek przyczynowy pomiędzy działaniem dłużników a ich zubożeniem, powodującym brak możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela, a strony powodowej w niniejszej sprawie.

Strona powodowa wskazała, że skoro jak wykazali pozwani, dysponują oni środkami finansowymi na inwestycje związane z nabytą nieruchomością, dla zwolnienia się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela żądającego uznania czynności za bezskuteczną mogą zaspokoić powoda albo ewentualnie wskazać mu wystarczające do jego zaspokojenia mienie dłużnika, zgodnie z przepisem art. 533 kc.

W piśmie procesowym z dnia 23 lutego 2012 r. (k. 135) pozwani podtrzymali swoje stanowisko w sprawie. Pozwani podnieśli, że orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13.02.1970 roku, sygn. akt III CRN 546/69 nie ma zastosowania dla poparcia twierdzeń strony powodowej o jej legitymacji czynnej w sprawie. Orzeczenie Sądu Najwyższego nie porusza tej kwestii. Zatem nie ma odniesienia do zarzutów pozwanych odnośnie braku legitymacji czynnej.

Ponadto pozwani wskazali, iż strona powodowa nie poniosła szkody w wyniku dokonanej czynności przez W. i D. J. z Pozwanymi. Jeśli nawet przyjąć, że strona powodowa poniosła jakąkolwiek szkodę to może ona być jedynie związana z zakupem wierzytelności od Pana J. P.. Zatem wszelkie rozważania o wierzycielach obecnych lub przyszłych odnosić się mogą jedynie wobec zobowiązań zaciąganych bezpośrednio przez dłużnika a nie wobec czynności dokonywanych przez wierzycieli z firmami windykacyjnymi i szkodami firm windykacyjnych, które dokonują ponownych cesji wierzytelności. Oczywistym jest, w ocenie pozwanych, że kupili sporną nieruchomość w toku postępowania egzekucyjnego i za zgodą komornika. Świadczą o tym dokumenty przedstawione do odpowiedzi na pozew, dokumenty z akt egzekucyjnych w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym z wniosku T. J., sygn. akt I Km 757/02, a w szczególności dokumenty potwierdzające sekwencję czasową czynności poczynając od złożenia u komornika wniosku egzekucyjnego przez Pana T. J. (25.07.2002 r.) poprzez ogłoszenie licytacji (ostatecznej 12.02.2008 r.), spłata wierzytelności Pana W. J. (10.06.2008 r.), zakup nieruchomości (10.06.2008 r.), umorzenie postępowania egzekucyjnego (13.06.2008 r.). Zważywszy, iż komornik prowadził egzekucję ze spornej nieruchomości, bez jego zgody A. J. nie mogłaby kupić nieruchomości. Spłata zadłużenia Pana W. J. była niezbędna do zakupu nieruchomości. A cena z zakupu została przekazana na konto komornika. Akt notarialny nie mógł zawierać wpisów, iż właścicielem nieruchomości jest komornik prowadzący nieruchomość albowiem właścicielami byli W. i D. J.. Zatem oczywistym jest, iż to oni musieli być wskazani w akcie notarialnym jako właściciele nieruchomości i jako sprzedający. Gdyby nie byłoby zgody Komornika na sprzedaż nieruchomości wystawionej do licytacji i wobec której prowadzona jest egzekucja od 2002 roku, to licytacja doszłaby do skutku wobec treści art. 930 KPC i zajęcia przez komornika nieruchomości od dnia 27.08.2002 r. tj. sprzedaż nieruchomości przez W. i D. J. na rzecz pozwanych nie byłaby przeszkodą do przeprowadzenia licytacji. Wobec warunku dokonania spłaty wszystkich wierzycieli i wpłacie należności Komornikowi mogła być dokonana sprzedaż nieruchomości a z drugiej strony sprzedaż nieruchomości umożliwiła spłatę wierzycieli. Dodatkowo wskazać należy, iż gdyby nie było zgody Komornika, to sam Komornik nie wystąpiłby z wnioskiem do Sądu o wykreśleniu z Ksiąg Wieczystych wzmianki o prowadzeniu postępowania egzekucyjnego. W związku powyższym bezzasadne są twierdzenia strony powodowej, iż pozwani powinni dodatkowo okazywać pisemną zgodę komornika do dokonania zakupu spornej nieruchomości.

Wskazali również, iż wbrew wywodom strony powodowej za twierdzeniami pozwanych przemawia również stan prawny i faktyczny sprawy. Jak analiza akt postępowania egzekucyjnego wskazuje w dniu 28.03.2008 r. nie doszło do licytacji, albowiem ostatnio dokonana wycena nieruchomości uwzględniała wartość nieruchomości sprzed 3 - lat od dnia licytacji i była nieaktualna. W. i D. J. musieli złożyć wniosek o ponowne przeszacowanie nieruchomości i opis jak również w wycenie musiał być uwzględniony fakt użyczenia nieruchomości dla (...). W związku z tym licytacja w dniu 28.03.2008 r. nie doszłaby do skutku.

W związku z powyższym powiązanie dat wskazanych przez stronę powodową (terminu 20.03.2008 r. jako drugiej licytacji i dat 11.06.2008 r. i 12.06.2008 r. wpływu środków finansowych od A. J. na rachunek bankowy komornika) oraz wyciąganie z tego wniosków niekorzystnych dla pozwanych jest błędne. Istotą jest fakt zakupu nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego za zgodą /pod kontrolą Komornika w celu umożliwienia spłaty wierzycieli przez co

spląty zobowiązań dłużnika - W. i D. J.. Dodatkowo należy brać pod uwagę daty dokonanej czynności wpłaty przez pozwanych a nie daty obciążenia rachunku bankowego Komornika, którymi operuje strona powodowa. Zatem bez znaczenia jest fakt czy sprzedaż nastąpiła w drodze licytacji komorniczej czy bez niej. Licytacja komornicza nie musiała zakończyć się uzyskaniem pełnej sumy umożliwiającej spłatę wszystkich wierzycieli uczestniczących w egzekucji z nieruchomości, co umożliwiła sprzedaż nieruchomości na rzecz pozwanych. Istotą jest fakt pełnej spłaty wierzycieli przez dłużnika. Spłata wbrew wywodom strony powodowej nastąpiła w toku postępowania egzekucyjnego o czym przemawiają dokumenty zgromadzone w aktach egzekucyjnych Km 757/02. Rozważania dotyczące opisu etapów licytacji komorniczej nie mają znaczenia dla niniejszej sprawy a odciągają uwagę od istoty sprawy. W wyniku sprzedaży spornej nieruchomości nie doszło do niewypłacalności dłużnika ani nie stał się on niewypłacalny w większym stopniu niż był przed dokonaniem tej czynności. Sprzedaż nieruchomości pozwoliła na spłatę zadłużenia dłużnika a w chwili obecnej zarówno pozwani - nabywcy nieruchomości jak W. i D. J. - dłużnik nie mogą ponosić ujemnych konsekwencji wobec bierności bezpośredniego wierzyciela - J. P. w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym z jego wniosku oraz strony powodowej, która nie wystąpiła z wnioskiem egzekucyjnym.

Pozwani podkreślili, że z analizy akt postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku J. P. wynika, że wniosek egzekucyjny został złożony w dniu 22.08.2003 r. Zatem po upływie roku od daty złożenia wniosku egzekucyjnego przez T. J.. Wniosek egzekucyjny J. P. wskazuje, iż wnioskował o przeprowadzenie egzekucji m.in z nieruchomości dłużnika. Akta sprawy egzekucyjnej J. P. wskazują również, iż postanowieniami z dnia 15.09.2003 r. Sąd Rejonowy Wydział Ksiąg Wieczystych odmówił Komornikowi wpisania wzmianki do Ksiąg Wieczystych podanych przez wierzyciela we wniosku egzekucyjnym, o czym Komornik poinformował wierzyciela pismem z dnia 30.09.2003 r.. Pismo pozostało bez odpowiedzi. Wierzyciel nie zaniepokoił się. Co więcej, wierzyciel nie podjął jakichkolwiek działań związanych z ustaleniem majątku dłużnika, a zwłaszcza nieruchomości poprzez chociażby skierowania zapytań do komornika czy prowadzone są inne postępowania egzekucyjne, prób wyjaśnienia odmowy wpisu wzmianki o egzekucji do wskazanych przez wierzyciela Ksiąg Wieczystych. Dodatkowo akta sprawy egzekucyjnej wskazują, że wierzyciel osobiście oraz przez pełnomocnika już w 2004 roku był informowany o bezskuteczności egzekucji wobec braku działań wierzyciela (pismo Komornika z 21.12.2004.). Oba pisma komornika również pozostały bez odpowiedzi. A zwłaszcza bez odpowiedzi mimo, iż Komornik podał wierzycielowi informację, iż wobec dłużnika i jego małżonki prowadzone są inne postępowania egzekucyjne. Zatem wobec braku inicjatywy ze strony wierzyciela Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne. Datę umorzenia postępowania egzekucyjnego (31.03.2008 r.) należy oceniać w stosunku do pisma zawiadamiającego o bezskuteczności egzekucji wobec bierności wierzyciela (21.12.2004 r.). Wierzyciel - J. P. nie podejmował czynności w toku postępowania egzekucyjnego, nie był zaniepokojony faktem odmowy wpisu we wskazanych przez niego Księgach Wieczystych, nie był zainteresowany czy komornik prowadzi inne postępowania egzekucyjne. Uzyskania jakikolwiek należności spodziewał się wyłącznie w związku ze sprzedażą wierzytelności firmie windykacyjnej wiedząc, iż jego egzekucja okazała się bezskuteczna. Zatem w chwili obecnej pozwani oraz dłużnik nie mogą ponosić ujemnych konsekwencji prawnych wobec bierności wierzyciela pierwotnego, która trwała od 2003 roku. Warto również podnieść fakt, iż o licytacji spornej nieruchomości Komornik kilkakrotnie umieszczał ogłoszenia w ogólnopolskiej prasie, były wielokrotnie wywieszane w Urzędzie Gminy w D., Urzędzie Skarbowym - informacja była podawana do publicznej wiadomości. Sama wzmianka o prowadzonej egzekucji z nieruchomości w Księdze Wieczystej spornej nieruchomości była sygnałem dla J. P. o innych postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych ze spornej nieruchomości. J. P. mógł sam przyłączyć się stosownym wnioskiem do egzekucji z nieruchomości lub uczestniczyć w licytacji, a tego nie zrobił. Nawet po otrzymaniu pisma o bezskuteczności egzekucji w danym momencie (w roku 2004) mógł wystąpić z wnioskiem o jej zawieszenie lub poszukiwać majątku dłużnika za pośrednictwem postępowania o wyjawienie majątku. Takich czynności nie podjął. Pozwani wskazali, iż postępowanie egzekucyjne pierwotnego wierzyciela zostało zakończone postanowieniem z dnia 31.03.2008 r. z powodu bezskuteczności, które nie zostało zaskarżone. Materiał dowodowy powołany przez stronę powodową i akta spraw załączonych do sprawy nie wskazywał, aby strona powodowa podejmowała czynności egzekucyjne a zwłaszcza komornicze postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika, które wskazywałyby na ich bezskuteczność i brak możliwości zaspokojenia lub postępowanie o wyjawienie majątku dłużnika po marcu 2008 roku. W związku z tym strona powodowa mimo, iż nie zna sytuacji majątkowej, a przy najmniej nie wykazała jej w niniejszym postępowaniu, twierdzi, iż w skutek sprzedaży spornej nieruchomości doszło do niewypłacalności dłużnika albo dłużnik stał się niewypłacalny w większym stopniu niż był niewypłacalny

przed jej sprzedażą. W tym miejscu wskazać trzeba, iż ustawodawca wprowadził alternatywę rozłączną (wyraz „albo”) a strona powodowa dochodząc uznania czynności za bezskuteczna winna wskazać, która z w/w przesłanek ma miejsce w przedmiotowej sprawie czego nie uczyniono i nie można do chwili obecnej ustalić jakie są zarzuty wobec pozwanych i dłużnika. Jak wskazuje orzecznictwo - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05.03.2008 r., sygn. akt V CSK 471/07, Lex nr 39387 „Ocena zasadności skargi pauliańskiej wymaga ustalenia, czy pokrzywdzenie wierzycieli zachodzi w chwili orzekania. W innym momencie nie wiadomo bowiem, czy prawo zaspokojenia doznało uszczerbku. Miarodajnie można to ocenić dopiero w chwili poszukiwania zaspokojenia.” Analiza pisma strony powodowej z dnia 28.12.2011 r. wskazuje, że swoje stanowisko opiera wyłącznie na hipotezach a nie faktach. Zdaniem pozwanych roszczenie i twierdzenia dochodzone pozwem winny być udowodnione a nie opierać się na hipotezach strony powodowej lub domniemaniach. Pozwani wskazali, iż dłużnik nie może ponosić konsekwencji wobec wierzycieli, którzy nie chcą dochodzić swoich roszczeń (np. nie przystępują do egzekucji z nieruchomości) lub którzy zaczną ich dochodzić w dalszej przyszłości (np. w roku 2011). Nie może przewidywać jakie czynności będą wykonywali jego wierzyciele. Tym samym dłużnik nie może powstrzymywać się od regulowania swoich należności wobec wierzycieli, którzy dochodzą swoich praw w danym momencie. W przeciwnym wypadku narażałby się na zwiększenie swojego zadłużenia i utrudnianie zaspokojenia się przez innych wierzycieli. Sprzedaż nieruchomości była połączona ze splatą wierzytelności wierzycieli, którzy uczestniczyli w postępowaniu i którzy zostaliby zaspokojeni w pierwszej kolejności, z uwzględnieniem wierzycieli uprzywilejowanych (Skarb Państwa, hipoteka). Sprzedaż nieruchomości nastąpiła wg ceny 260.000,00 zł. tj. wg ceny po wyżej ceny wywołania i wyższej niż wartość ustalona przez biegłego. W wyniku sprzedaży dłużnik nie stał się osobą niewypłacalną lub pogorszył stan swojego majątku, lecz uzyskał środki finansowe pozwalające spłacić wierzycieli. Zatem dłużnik nie działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli a jedynie ze świadomością splaty wierzycieli, którzy skutecznie zgłosili swoje roszczenia. Dłużnik nie dokonał wybiórczej splaty wierzytelności jak błędnie sugeruje strona powodowa. Wierzyciele uprzywilejowani - Skarb Państwa, Urząd Gminy - nawet przy sprzedaży w drodze licytacji uzyskaliby wierzytelności w pierwszej kolejności. A dodatkowo w niniejszej sprawie zostali zaspokojeni w pełnej wysokości. Pozwani wskazali, iż przyjęte założenie skutkowało by świadomością dłużnika o możliwych przyszłych wierzycielach, wobec których dłużnik zaciągnie zobowiązania w przyszłości, co świadczy o całkowitej wadzie poglądu. Ponadto art. 527 § 1 k. c. stanowi, że „...każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczna w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Jeśli nawet przyjąć, że dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzycieli to niezbędnym warunkiem łącznym do zasadności skargi pauliańskiej jest jednoczesna wiedza osoby trzeciej, że z takim pokrzywdzeniem dokonywana jest sprzedaż spornej wierzytelności. W niniejszej sprawie pozwani nie wiedzieli, że zakup nieruchomości mógłby doprowadzić do pokrzywdzenia wierzycieli. Ciąg zdarzeń mających miejsce w przedmiotowej sprawie wynikający z akt postępowania egzekucyjnego z wniosku T. J. wskazuje, iż celem pozwanych było zaspokojenie wierzycieli dłużnika. Uzyskali od Komornika informację o wierzycielach dłużnika, wszyscy wierzyciele zostali zaspokojeni, splata została dokonana z jednoznacznym zaznaczeniem, że jest dokonywana na poczet zadłużenia dłużnika. Wszyscy wierzyciele o których wiedzieli zostali zaspokojeni. Pozwani wskazali, że aby spełnić oczekiwania strony powodowej i idąc jej tokiem rozumowania musieliby złożyć zapytanie do wszystkich banków i instytucji urzędowych zapytania o istnieniu zadłużenia dłużnika. Co więcej chyba musieliby umieścić ogłoszenia w prasie ogólnopolskiej o zgłaszaniu swoich wierzytelności przez dłużników co ma miejsce w postępowaniu upadłościowym, likwidacyjnym dużych przedsiębiorstw. Natomiast zauważyć należy, iż ogłoszenie o licytacji spornej nieruchomości umieścił Komornik a mimo to J. P. nie przystąpił do egzekucji w nieruchomości.

Pozwani podkreślili, że nie mieli obowiązku poszukiwania wierzycieli dłużnika, którzy zaprzestali dochodzenia swoich roszczeń. Wywodzenie twierdzeń samego faktu, iż pozwani są osobami bliskimi wobec dłużnika nie zasługuje na uznanie. Pozwani nie wiedzieli o rozmiarze kłopotów dłużnika i o wszystkich jego wierzycielach a dłużnik o tym nie mówił. Jak wskazali w odpowiedzi na pozew zakupili sporną nieruchomość, aby zabezpieczyć miejsce zamieszkania dla rodziców S. J. oraz dla niepełnosprawnych dzieci. Fakt, iż umorzenie postępowania egzekucyjnego J. P. dwa miesiące przed sprzedażą nieruchomości nie ma znaczenia dla sprawy. Istotnym jest, że J. P. był bierny podczas postępowania egzekucyjnego a mógł czynnie uczestniczyć w egzekucji ze spornej nieruchomości. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż w chwili obecnej konsekwencje bierności J. P. mają ponosić pozwani oraz dłużnik. Zatem nawet gdyby

uznać, że doszło do czynności z pokrzywdzeniem wierzyciela pierwotnego to mając na uwadze jego bierność i brak zainteresowania własnymi sprawami z uwagi na treść art. 5 Kodeksu Cywilnego roszczenie nie zasługuje na uznanie.

Pozwani wskazali, że dla rodziców ustanowiona jest na nieruchomości dożywotnia i nieodpłatna służebność mieszkania oraz dla (...) SA w W. prawo użytkowania co wpływa na zmniejszenie wartości nieruchomości i ewentualna cenę uzyskaną w toku licytacji komorniczej. Zatem sprzedaż nieruchomości przez dłużnika na rzecz pozwanych po cenie wyższej niż oszacowana przez biegłego i dodatkowo sprzedaży nieruchomości obciążonej pozwoliła na osiągnięcie najlepszej ceny i możliwość największego zaspokojenia wierzycieli. Zważywszy, iż przedmiot umowy jest obciążony obciążeniami na rzecz (...) oraz na rzecz rodziców pozwanego, które przemawiają za obniżeniem jej wartości, nieruchomość nie jest przeznaczona do sprzedaży, postępowanie egzekucyjne z tej nieruchomości zostało zakończone ponad dwa lata temu nie ma realnej szansy zaspokojenie się z nieruchomości, a dodatkowo w wysokości w której wierzytelność strony powodowej byłaby zaspokojona w całości. W wyniku sprzedaży spornej wierzytelności dłużnik nie stał się osobą niewypłacalną. Wbrew przeciwnie, jak było podnoszone wiele razy, suma uzyskana ze sprzedaży nieruchomości pozwoliła na spłatę należności objętych postępowaniem egzekucyjnym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 października 2002 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym zasądził od W. J. na rzecz J. P. 175.392,90 zł. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 11 maja 2002 r. do dnia zapłaty i 20592,50 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W dniu 22 sierpnia 2003 r. pełnomocnik J. P. wystąpił do Komornika Sądowego przy Sadzie Rejonowym w Oleśnicy T. S. z wnioskiem o wszczęcie egzekucji wobec dłużnika W. J. na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 października 2002 r. Wniosek egzekucyjny jako sposoby egzekucji wskazywał na egzekucję z nieruchomości położonych w miejscowości B..

Postanowieniem z dnia 15 września 2002 r. Sąd Rejonowy w Oleśnicy oddalił wniosek Komornika Sądowego T. S. o wpis wzmianki o egzekucji z nieruchomości dłużnika, albowiem dłużnik nie był ujawniony w dziale II wskazanych ksiąg wieczystych jako właściciel. Pismem z dnia 30 września 2002 r. Komornika Sądowego T. S., pełnomocnik J. P. został zawiadomiony o odmowie wpisania wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości dłużnika. Pismo zostało doręczone pełnomocnikowi J. P. w dniu 7 października 2003 r.

Pismem Komornika T. S. z dnia 21 października 2004 r. pełnomocnik J. P. został zawiadomiony o możliwości umorzenia postępowania egzekucyjnego oraz wezwany do wskazania mienia, do którego może być skierowana egzekucja. Poinformowano także o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wyjawienie majątku dłużnika. Pismem z dnia 21 grudnia 2004 r. wierzyciel J. P. został poinformowany o możliwości umorzenia postępowania egzekucyjnego. Wobec nie wskazania przez wierzyciela majątku do którego mogła by zostać skierowana egzekucja Komornik Sądowy postanowieniem z dnia 31 marca 2008 r. umorzył postępowanie egzekucyjne.

Dłużnik W. J. wskazał J. P. swój majątek, w tym nieruchomości.

Dowód:

zeznanie świadka J. P. e – protokół rozprawy z dnia 6 grudnia 2012 r. od 00:02:05 do 00:20:10 k. 243 – 243,

zeznanie świadka W. J. e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:41:54 do 01:39:10 k. 253 – 254,

nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 22 października 2002 r. sygn. akt XI Nc 408/02 w aktach sprawy XI Nc 408/02 dołączonych do akt,

odpis zupełny z księgi wieczystej urządzonej za nr (...) k. 26 – 37,

wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 20 sierpnia 2003 r., postanowienia Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 15 września 2003 r. Dz. Kw (...)i Dz. Kw (...), zawiadomienie z dnia 30 września 2003 r., pisma z dnia 21 października 2004 r. i z dnia 21 grudnia 2004 r., postanowienie Komornika Sądowego T. S.z dnia 31 marca 2008 r. – w aktach egzekucyjnych KM 1121/03 dołączonych do akt sprawy,

Z wniosku T. J. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Oleśnicy T. S. prowadził wobec dłużników W. J. i D. J. postępowanie egzekucyjne. Egzekucja skierowana była m.in. do nieruchomości dłużników położonej w B.. W toku postępowania egzekucyjnego został wyznaczony termin I licytacji na dzień 10 grudnia 2004 r. Termin licytacji został podany do publicznej wiadomości w drodze ogłoszenia prasowego w dzienniku Gazeta (...). Licytacja na pierwszym terminie nie była skuteczna wobec braku licytantów.

O egzekucji z nieruchomości dowiedział się pozwany S. J., który wyraził wolę uczestniczenia w niej. Jednakże wobec faktu, iż mniej było innych osób zainteresowanych nabycie w drodze licytacji nieruchomości zajętej przez Komornika, ostatecznie pozwany S. J. nie wziął w niej udziału.

Pozwani o licytacji z nieruchomości dłużników dowiedzieli się od siostry dłużnika H. S. (1). H. S. (1) powzięła wiedzę o egzekucji z nieruchomości od swoich rodziców.

W związku z wnioskiem wierzyciela o wyznaczenie II terminu licytacji został wyznaczony kolejny termin licytacji na dzień 8 kwietnia 2005 r. Ogłoszenie o II terminie licytacji zostało podane do publicznej wiadomości w drodze ogłoszenia w Gazecie (...). Licytacja wyznaczona na dzień 8 kwietnia 2005 r. została odwołana przez Komornika Sądowego. Kolejny termin licytacji (drugiej) został wyznaczony na dzień 8 lutego 2008 r. Nieruchomość została oszacowana na 63.200 zł. zaś cena wywołania została ustalona na 42.133,33 zł. Na licytacji w dniu 8 lutego 2008 r. Komornik Sądowy poinformował, iż nie dojdzie ona do skutku z uwagi na uchybienia formalne oraz prawne w ogłoszeniu prasowym.

W licytacji uczestniczył m.in. R. B. – prezes zarządu strony powodowej.

W dniu 12 lutego 2008 r. Komornik podał do publicznej wiadomości, iż licytacja odbędzie się w dniu 28 marca 2008 r. Na posiedzeniu w dniu 28 marca 2008 r. Komornik poinformował, iż II termin licytacji został uchylony ponieważ dłużnicy złożyli wniosek o przeszacowanie oraz ponowny opis i oszacowanie nieruchomości, gdyż upłynął 3 letni termin ważności operatu szacunkowego.

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2008 r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne co do nieruchomości.

Dowód:

akta egzekucyjne Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Oleśnicy T. S. sygn. akt KM 757/02 dołączone do akt sprawy,

zeznanie świadka D. J. e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:03:27 do 00:19:15 k. 253 – 254,

zeznanie świadka H. S. (1)e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:19:15 do 00:41:54 k. 253 – 254,

zeznanie świadka W. J. e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:41:54 do 01:39:10 k. 253 – 254,

przesłuchanie w charakterze strony powodowej Prezesa Zarządu R. B. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 00:15:09 do 00:39:43 k. 290,

przesłuchanie pozwanej A. J. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 00:39:43 do 01:02:06 k. 290,

przesłuchanie pozwanego S. J. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 01:02:06 do 01:17:20 k. 290,

W związku z toczącą się egzekucją z nieruchomości dłużników pozwani ustalili w porozumieniu z H. S. (1), iż spłacą za dłużników ich długi. Celem pozwanych było zabezpieczenie rodziców, mieszkających wspólnie z dłużnikami oraz pozostałej mieszkającej tam rodziny przed uciążliwościami i stresem związanym ze stratą domu rodzinnego.

W tym celu porozumieli się z Komornikiem Sądowym co do możliwości zakupu nieruchomości od dłużników i przeznaczenia uzyskanej ceny ze sprzedaży na spłatę długów. Komornik Sądowy nie sprzeciwił się sprzedaży przez dłużników pozwany nieruchomości zajętej w toku postępowania egzekucyjnego oraz przekazał im informację o aktualnym stanie zadłużenia dłużników.

W dniu 10 czerwca 2008 r. pozwani zawarli z dłużnikami umowę sprzedaży. Cena kupna została ustalona w wysokości 260.000 zł. Cała cena została przelana na konto Komornika Sądowego celem spłacenia wierzycieli egzekwujących. Ponadto pozwani ustalili stan zadłużenia wierzycieli hipotecznych, którzy również zostali w całości spłaceni.

Komornik Sądowy nie przekazał pozwany, że wierzycielem dłużników jest także J. P.. Także dłużnik W. P. nie przekazał pozwany informacji o tym, iż jego wierzycielem jest jeszcze J. P..

W dniu zawierania umowy sprzedaży nieruchomości pozwani nie mieli świadomości, iż jest jeszcze wierzyciel dłużników J. P.. Pozwani powzięli wiedzę o istnieniu wierzytelności strony powodowej w stosunku do dłużników dopiero w dacie doręczenia pozwu w niniejszej sprawie.

Dowód:

dowody wpłat gotówkowych, kwitariusz przychodowy oraz wyciągi z rachunków bankowych k. 72 – 75,

pismo Komornika Sądowego T. S. do pozwanej z dnia 22 listopada 2011 r. k. 70,

pismo Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. do Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 10 września 2008 r. k. 71,

zeznanie świadka D. J. e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:03:27 do 00:19:15 k. 253 – 254,

zeznanie świadka H. S. (1)e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:19:15 do 00:41:54 k. 253 – 254,

zeznanie świadka W. J. e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:41:54 do 01:39:10 k. 253 – 254,

przesłuchanie pozwanej A. J. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 00:39:43 do 01:02:06 k. 290,

przesłuchanie pozwanego S. J. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 01:02:06 do 01:17:20 k. 290,

W dniu 12 maja 2010 r. J. P. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności wynikającej z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 października 2002 r. sygn. akt XI Nc 408/02.

W dniu 30 marca 2011 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 października 2002 r. sygn. akt XI Nc 408/02 także przeciwko małżonkowi dłużnika – D. J., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową.

W dniu 14 maja 2011 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. zawarła ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności wynikającej z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 października 2002 r. sygn. akt XI Nc 408/02.

W dniu 18 sierpnia 2011 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności z przejęciem uprawnień na rzecz strony powodowej.

Dowód:

przesłuchanie w charakterze strony powodowej Prezesa Zarządu R. B. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 00:15:09 do 00:39:43 k. 290,

postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie I Co 188/10 znajdujące się w aktach sprawy I Co 188/10 dołączonych do akt sprawy,

postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 18 sierpnia 2011 r. sygn. akt I Co 278/11 znajdujące się w aktach sprawy I Co 278/11 dołączonych do akt sprawy,

umowa przelewu wierzytelności z dnia 12 maja 2010 r. k. 20 – 25,

umowa przelewu wierzytelności z dnia 14 maja 2011 r. k. 13 – 19,

W nieruchomości zamieszkują dłużnicy z dziećmi, rodzice pozwanych oraz siostra pozwanego wraz z upośledzonym umysłowo synem.

Pozwani wykorzystują nieruchomość w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Ponoszą także koszty związane z jej utrzymaniem.

Dowód:

zeznanie świadka D. J. e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:03:27 do 00:19:15 k. 253 – 254,

zeznanie świadka H. S. (1)e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:19:15 do 00:41:54 k. 253 – 254,

zeznanie świadka W. J. e – protokół rozprawy z dnia 18 lutego 2013 r. od 00:41:54 do 01:39:10 k. 253 – 254,

przesłuchanie pozwanej A. J. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 00:39:43 do 01:02:06 k. 290,

przesłuchanie pozwanego S. J. e – protokół rozprawy z dnia 9 maja 2013 r. od 01:02:06 do 01:17:20 k. 290,

faktury VAT k. 77 – 98.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zaferowanego przez strony materiału dowodowego.

Sąd dał wiarę złożonym do akt dokumentom prywatnym i urzędowym albowiem ich wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Na podstawie dokumentów Sąd ustalił okoliczności związane z przebiegiem postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela J. P. oraz podejmowanych w jego trakcie czynności egzekucyjnych i składanych przez wierzyciela wniosków. Sąd na podstawie dokumentów złożonych przez strony oraz na podstawie wnioskowanych przez nie dokumentów zawartych w aktach egzekucyjnych ustalił przebieg postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela T. J. oraz okoliczności związane z nabyciem przez pozwanych nieruchomości będącej przedmiotem sporu stron. W oparciu o nie kwestionowane przez strony sporu dokumenty Sąd ustalił cenę nabycia nieruchomości i sposób jej zapłaty, jak również okoliczności związane z zaspokojeniem wszystkich wierzycieli egzekwujących i hipotecznych dłużników.

Sąd dał także wiarę zeznaniom przesłuchanym w sprawie świadkom. W ocenie Sądu zeznania świadków są w pełni wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają oraz mają potwierdzenie w złożonych do akt sprawy dokumentach.

Na podstawie zeznań świadków Sąd ustalił, iż pozwani nie mieli świadomości w dacie zawarcia z pozwanymi umowy kupna nieruchomości zajętej przez Komornika Sądowego T. S., iż dłużnicy mają nie uregulowane zobowiązanie wobec strony powodowej. Zdaniem Sądu strona powodowa nie zaferowała dowodów, których realizacja mogła by podważyć wiarygodność przesłuchanych w sprawie świadków. Z tych samych względów Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanych.

Sąd dał wiarę w zasadniczej części zeznaniom przesłuchanego w charakterze strony powodowej jej Prezesa Zarządu R. B., albowiem są one zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W ocenie Sądu nie zasługują na uwzględnienie jedynie te twierdzenia strony pozwanej, które dotyczą świadomości pozwanych co do pokrzywdzenia umową sprzedaż z dnia 10 czerwca 2008 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą materialno - prawną roszczenia strony powodowej był przepis art. 527 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może dochodzić uznania czynności prawnej za bezskuteczną w stosunku do niego, przy spełnieniu następujących przesłanek:

- pokrzywdzenia wierzyciela, jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową,
- działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela oraz
- wiedzy lub możliwości, przy zachowaniu należytej staranności, dowiedzenia się o tym przez osobę trzecią.

Celem instytucji skargi paulińskiej, do której odnosi się powołany wyżej przepis, jest ochrona interesów wierzyciela na wypadek nieuczciwego postępowania dłużnika, który z pokrzywdzeniem wierzyciela wyzbywa się składników swojego majątku na rzecz osób trzecich i w ten sposób stwarza lub pogłębia stan swojej niewypłacalności.

Należy podkreślić, że zgodnie z ogólną regułą z art. 6 k.c. i w myśl art. 232 k.p.c., który odpowiada temu przepisowi na gruncie prawa procesowego, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że strona powodowa składając pozew powinna udowodnić fakty, które w jej ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Przepis ten jest, zatem normą decyzyjną w tym znaczeniu, że przesądza on w określonych sytuacjach o sposobie wyrokowania sądu w postaci uwzględnienia bądź oddalenia powództwa.

W tym miejscu należy zauważyć, że zgodnie z § 3 art. 527 k.c. jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Dzięki art. 527 § 3 k.c. wierzyciel nie musi wykazywać, że osoba trzecia wiedziała lub przy dołożeniu należytej staranności mogła się dowiedzieć, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela – bowiem okoliczność ta jest objęta domniemaniem prawnym. Wierzyciel natomiast zamiast tej okoliczności musi udowodnić podstawę domniemania w postaci istnienia bliskiego stosunku pomiędzy dłużnikiem a osobą trzecią w chwili dokonywania czynności prawnej. Sam przepis nie określa, co rozumie pod pojęciem stosunku bliskości. Ustawodawca nie dokonuje także wyliczenia osób bliskich. Pojęcie „bliskich stosunków” rozumiane jest szeroko – zarówno w piśmiennictwie, jak i orzecznictwie (W. Popiołek (w:) Kodeks..., t. II, s. 215). Wyrazem takiego zapatrywania jest zaprezentowany w judykaturze pogląd, że w art. 527 § 3 k.c. chodzi o taki stosunek bliskości między dwiema osobami, który uzasadnia przyjęcie, iż jedna z nich jest w posiadaniu informacji o obecnej sytuacji majątkowej drugiej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1996 r., I CRN 61/96, OSNC 1996, nr 9, poz. 125). W piśmiennictwie wskazuje się, że o istnieniu bliskiego stosunku pomiędzy dłużnikiem a osobą trzecią decydują zwykle więzy rodzinne (pokrewieństwo, powinowactwo) oraz małżeństwo, konkubinaty. Nadto do takich więzów zaliczyć można więzy przyjaźni, bliskiej znajomości, wdzięczności, zależności, więzy powstające na tle prowadzenia wspólnych interesów (zob. L. Stecki (w:) Kodeks..., s. 520; M. Sychowicz (w:) Komentarz..., s. 616; B. Łubkowski (w:) Kodeks..., s. 1247; W. Popiołek (w:) Kodeks..., t. II, s. 215), więzy narzeczeństwa (orzeczenie SN z dnia 11 maja 1946 r., C II 213/46, PP 46, nr 9-10, s. 176). Prezentowany jest także pogląd, że pojęcia osoby bliskiej nie należy identyfikować z określonymi więzami rodzinnymi, lecz winny być brane pod uwagę faktyczne stosunki łączące dłużnika z osobą trzecią (Z. Radwański, Zobowiązania..., s. 33), które pozwalają na przyjęcie, że osoba trzecia mogła znać sytuację majątkową dłużnika i cel jego działań; z kolei bliska więź prawnorodzinną może stanowić

podstawę domniemania faktycznego, że dane osoby pozostają w bliskim stosunku w rozumieniu art. 527 k.c. (zob. P. Machnikowski (w:) Kodeks..., s. 949). W orzecznictwie panuje zapatrywanie, że określenie, czy stosunek łączący daną osobę z dłużnikiem może być uznany za bliski, jest z natury rzeczy ocenne i wymaga indywidualizacji w ramach okoliczności faktycznych każdej sprawy. Nie ma bowiem katalogu osób pozostających w bliskim stosunku z dłużnikiem (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 20 września 1995 r., I ACr 235/95, OSA 1996, z. 1, poz. 5). Podkreśla się w judykaturze, że ze względu na funkcję przepisu art. 527 § 3 k.c., tj. ustanowienie domniemania wiedzy osoby trzeciej o działaniu dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli relację „bliskości” między dłużnikiem a osobą trzecią należy odnosić do takich stosunków faktycznych między tymi podmiotami, które umożliwiają osobie trzeciej uzyskanie wiedzy o sytuacji majątkowej dłużnika i okolicznościach jego działania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 1 września 1996 r., I ACr 418/96, TPP2003, nr 3, s. 125).

Domniemanie ustanowione w art. 527 § 3 k.c. jest domniemaniem usuwalnym, stąd też osoba trzecia może wykazywać, że mimo stosunku bliskości z dłużnikiem nie wiedziała o świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2008 r., V CSK 564/07, LEX nr 424339; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 1995 r., I ACr 967/95, Wokanda 1996, nr 10, s. 46; L. Stecki (w:) Kodeks..., s. 521; P. Machnikowski (w:) Kodeks..., s. 949 – nie zgadzając się jednak, by w celu obalenia domniemania dopuszczalne było udowodnienie przez osobę trzecią, że przy dołożeniu należytej staranności nie mogła się o świadomości dłużnika dowiedzieć). Osoba trzecia może także wykazać, że pomimo istniejących więzów pokrewieństwa czy małżeństwa nie występuje stosunek bliskości, np. pozostaje ona z dłużnikiem w stosunku wrogości czy w ogóle się z nim nie kontaktuje (zob. L. Stecki (w:) Kodeks..., s. 520; M. Sychowicz (w:) Komentarz..., s. 616) (patrz Komentarz do art. 527 Kodeksu cywilnego, Agnieszka Rzepecka – Gil, Lex/el. 2011).

Nie ulega wątpliwości Sądu, że pozwani są osobami bliskimi dla dłużników. Oznacza to, że w niniejszej sprawie znajduje zastosowanie norma omawianego wyżej art. 527 § 3 k.c. Nie powoduje to jednak przesądzenia istnienia świadomości po stronie pozwanych pokrzywdzenia wierzyciela. Jak wskazano wyżej domniemanie wynikające z art. 527 § 3 k.c. ma charakter usuwalny. Powoduje to, że pozwani chcąc udowodnić, iż roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie, winni wykazać w trakcie postępowania dowodowego, iż pomimo tego że są osobami bliskimi dla dłużników nie wiedzieli o możliwości pokrzywdzenia strony powodowej umową z dnia 10 czerwca 2008 r. Zdaniem Sądu pozwani uczynili zadość powyższemu obowiązkowi.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy pozwala na ustalenie, iż pozwani nie wiedzieli i przy zachowaniu należytej staranności nie mogli się dowiedzieć o istnieniu wierzytelności strony powodowej. Za przyjęciem takiego wniosku przemawia ocena zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, a zwłaszcza dłużnika W. J., jego żony D. oraz świadka H. S. (1). Osoby te zgodnie oświadczyły, iż dłużnicy nie utrzymują bliskich relacji z pozwanymi, oprócz okazjonalnych spotkań rodzinnych. W ich trakcie dłużnik W. J. nie zwierzał się ze swoich kłopotów finansowych, zaś okoliczność sprzedaży części działek gruntu przez dłużnika nie musiała świadczyć o jego problemach finansowych, zwłaszcza, że w tym okresie rozwijał działalność gospodarczą, nie związaną z rolnictwem, co stanowiło także źródło nieporozumień w rodzinie pozwanych i dłużników. O tym, że pozwani nie wiedzieli wcześniej o długach W. J. świadczy także fakt, iż sama żona dłużnika nie wiedziała, że ma on zobowiązania wobec J. P.. Wskazać także należy, że wedle twierdzeń W. J. nie ma on aktualnie żadnych zobowiązań wobec J. P., a tym samym wobec strony powodowej.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że pozwani podjęli działania zmierzające do spłaty wszystkich wierzycieli dłużników. W tym celu kontaktowali się z Komornikiem Sądowym, badali zapisy w księgach wieczystych. Wobec faktu, iż W. J. nie poinformował pozwanych, że jego wierzycielem jest J. P., nie można oczekiwać, iż pozwani winni podjąć jeszcze inne działania zmierzające do ustalenia wierzycieli dłużnika. Również Komornik Sądowy nie przekazał pozwanym informacji o zakończonej na skutek umorzenia egzekucji z wniosku J. P.. Tym samym pozwani mogli pozostawać w usprawiedliwionym przekonaniu, iż zapłacona przez nich cena nabycia nieruchomości zaspokaja wszystkich wierzycieli dłużników.

Istotną okolicznością świadczącą w przekonaniu Sądu o woli zaspokojenia przez pozwanych wszystkich znanych wierzycieli dłużników, jest fakt, iż cena nabycia została ustalona na podstawie informacji Komornika oraz była wielokrotnie wyższa aniżeli cena wywołania z obwieszenia o II terminie licytacji. O woli zaspokojenia wszystkich wierzycieli świadczy także zaspokojenie przez pozwanych wierzycieli hipotecznych. Z tego względu zarzut strony powodowej, iż pozwani nie zachowali należytej staranności w ustalaniu wierzycieli, nie jest zasadny.

W konsekwencji w ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, iż domniemanie faktyczne wynikające z art. 527 § 3 k.c. zostało usunięte.

Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego nie pozwalają także na przyjęcie, że pozwani przy zachowaniu należytej staranności mieli możliwość powzięcia wiedzy, iż umowa z dnia 10 czerwca 2008 r. została zawarta w celu pokrzywdzenia wierzyciela J. P..

Powyzsza konstatacja przesądza w ocenie Sądu, iż wierzyciel nie udowodnił wszystkich przesłanek odpowiedzialności dłużnika, co czyniło skargę uzasadnioną i skutkowało oddaleniem powództwa.

Odnośnie podnoszonego przez pozwanych zarzutu braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, należy wskazać, iż nie jest zasadny. Strona powoda posiadała legitymację czynną do brania udziału w niniejszej sprawie a to wobec nabycia wierzytelności na mocy umowy z dnia 14 maja 2011 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 w zw. 99 k.p.c. w zw. § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu i mając na uwadze, iż pozwani wygrali sprawę w całości, zasądził na ich rzecz koszty procesu, na które złożyły się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3600 zł uzasadnione niezbędnym nakładem pracy radcy prawnego, charakterem sprawy oraz wkładem pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, 34 zł. tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz 810,07 zł. w związku z poniesionymi wydatkami pełnomocnika na dojazd do Sądu, wobec nie uwzględnieni wniosku o zmianę terminu rozprawy z uwagi na urlop pełnomocnika pozwanych.

W ocenie Sądu wnioski pozwanych o przyznanie wynagrodzenia w podwójnej wysokości nie zasługiwał na uwzględnienie. Za przyznaniem wynagrodzenia w podwójnej wysokości nie przemawiał ani charakter sprawy ani stopień jej skomplikowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd działając na podstawie powołanych wyżej przepisów, orzekł jak w pkt. II sentencji wyroku.

Z/:

1) (...)

2) (...)

3) (...)